

Tijdstip	Vraag	Onderwerp	Antwoord	Bron
10:20:09	Gevaar nee? En wat als oevers inzakken, kades (zoals in Amsterdam) wegzakken en onze waterkeringen worden ondergraven, daar zit toch een wezenlijk gevaar in?	Graverij, bagger	Schade aan oevers is een bekend probleem; schade aan waterkeringen is in den lande een enkele keer aangetoond en uitsluitend in combinatie met graafschade door zoogdieren (Lemmers et al. 2018). Schade aan kades is vooral nog niet bekend; de schade aan de ingestorte kade in Amsterdam is volgens wethouder Dijkstra veroorzaakt door rondvaartboten en bouwwerkzaamheden. Het is van belang om het gevaar als gevolg van de schade in risicoperspectief te beschouwen.	https://edepot.wur.nl/461183
10:21:32	Gevaar voor koeien en gevaar voor boeren ook aanwezig lijkt me?	Graverij, bagger	Zeker. De waterschappen zijn in gesprek met de landbouwsector over maatregelen die ze kunnen nemen zoals aanleg van natuurvriendelijke oevers en een ander kreeftwerend onderhoud.	
10:26:54	@ Bas: op welke schaal is het afkreeften onderzocht?	afkreeften	In een aantal gebieden, waaronder het Eiland van Dordt (door WUR) en in de Molenpolder (AGV).	https://edepot.wur.nl/507330 en https://edepot.wur.nl/530040
10:27:39	In één plas, de Distelvinkplas in de Molenpolder	afkreeften	In een aantal gebieden, waaronder het Eiland van Dordt (door WUR) en in de Molenpolder.	https://edepot.wur.nl/507330 en https://edepot.wur.nl/530041
10:27:47	Verschil tussen geïsoleerde wateren bevissen en open water toe te lichten?		Afkreeften is in veel watersystemen in Nederland een grotere uitdaging dan elders vanwege de connectiviteit, voortdurende doorspoeling en korte afstand (ook terrestrisch) van onderling verschillende systemen, waardoor het risico van snelle herkolonisatie op de loer ligt. Geïsoleerde systemen (meren, vennen, poelen) zijn relatief 'makkelijker' en met minder grote risico's voor de omgeving te bestrijden.	
10:28:23	Afkreeften is ook onderzocht in Dordtse wateren	afkreeften	nvt	https://research.wur.nl/en/publications/afkreeften-in-openwatersystemen-onderzoek-naar-beheersvisserij-va
10:28:26	Dit was overigens mede het initiatief van provincie Utrecht	afkreeften	In de presentatie van Bas van der Wal was per abuis het logo van de provincie Noord-Holland opgenomen in plaats van dat van de provincie Utrecht.	
10:29:01	is ook onderzocht of er effecten zijn op de visstand of de bevisbaarheid voor de sportvisserij?	Visserij	Het is niet helemaal duidelijk wat vraagsteller hiermee bedoeld. In principe is het de bedoeling dat bevissing van rivierkreeft plaatsvindt op een wijze die niet schadelijk is voor andere vissoorten of de visstand. De bepalingen in de Visserijwet zien hier ook juist op toe. Het effect van rivierkreeften op de visstand is in Nederland niet specifiek onderzocht. Buitenlandse studies tonen aan dat de interactie (o.a. predatie) wederkerig en door de tijd veranderlijk is, afhankelijk van het levensstadium, soort en omstandigheden (zie o.a. Reynolds 2011). Zowel vispopulaties als kreeftpopulaties kunnen worden aangetast wanneer de situatie niet in balans is. Indirecte effecten op vispopulaties (wanneer bijv. vegetatie verdwijnt) zijn in Nederland te verwachten, overigens verschillend voor verschillende vissoorten (negatief voor bijv. snoek, positief voor bijv. kleine modderkruiper, marm grondel en brasem). V.w.b. sportvisserij: er zijn anecdotische meldingen van (karper)visseren waarvan het aas (boilies) eerder door kreeften dan door vissen van de hengel wordt afgesnoept, in dat opzicht heeft de sportvisserij er soms mee te maken.	https://www.kmae-journal.org/articles/kmae/abs/2011/02/kmae110019/kmae110019.html
10:29:33	Correctie: provincie Utrecht is opdrachtgever voor de MKBA en niet provincie Noord-Holland	afkreeften	Dat klopt, dit verwees naar het verwisselen van de logo's van de provincies Noord-Holland en Utrecht	
10:29:49	Afkreeften is soms ook goed als je relatief voedselrijke systemen met eenzijdige waterplanten wilt behoeden voor blauwalg	afkreeften	Hiervoor zijn nog geen praktijkgegevens beschikbaar, maar is gebaseerd op modelberekening. Bedoeld wordt dat ook watersystemen met een grote voorraad aan voedingsstoffen in de bodem helder water kunnen krijgen, maar dan wel met een eenzijdige en woekerende onderwatervegetatie. Dit is ecologisch niet gewenst, maar voorkomt waarschijnlijk wel de bloei van blauwalgen	
10:30:25	Waterschap AGV heeft een pilot voor reductie van rode Amerikaanse rivierkreeft in de Molenpolder uitgevoerd en start binnen kort een vervolg.	afkreeften	nvt	
10:30:53	@ Marion Bijvangst door afkreeften is verkend in het rapport "Afkreeften in open watersystemen"	afkreeften	nvt	
10:31:02	Aantasting habitat tast diversiteit aan van leefklimaat van het watermilieu. Hebben kreeften geen natuurlijke vijand?	KRW	De kreeften hebben meerdere natuurlijke vijanden, namelijk vissen (snoek, snoekbaars, baars, paling, Europese meerval, karper en zeelt), vogels (reigers, ooievaar, aalscholver, meeuwen, futen, wilde eend en lepelaars), zoogdieren (otter, bruine rat en vos) en grotere ongewervelden (o.a. waterroofkevers en wantsen). Er is geen verband gevonden tussen predators en kreeftendichtheden.	https://www.stowa.nl/publicaties/rode-amerikaanse-rivierkreeften-nederland-relaties-met-milieu-en-omgevingsfactoren
10:31:47	Is er een verband gevonden in de versnelde verspreiding van de rode rivierkreeft bij grootschalig baggeren en of graafwerk in een polder?	Graverij, bagger	Nee; het is niet grootschalig onderzocht, maar translocatie door baggerwerk is in het verleden wel waargenomen (Soes & Koese 2010: 22) en er zijn diverse meldingen van rivierkreeften op straat als direct gevolg van schoningswerkzaamheden. Het is aannemelijk dat dit enige mate heeft bijgedragen aan de verspreiding. Waterschap Brabantse Delta heeft als uitvloeisel van de exotenverordening een baggerprotocol opgesteld dat moet voorkomen dat uitheemse rivierkreeften samen met baggerspecie naar schone gebieden worden getransporteerd. Er worden nu gesprekken gevoerd om dit protocol voor meer gebieden en partijen van toepassing te verklaren.	http://rivierkreeft.nl/wp-content/Informatiebronnen/Soes%26Koese_2010_Risicoanalyse%20invasieve%20kreeften.pdf
10:32:18	@Pieter-Jan Hofman Kreeften hebben meerdere natuurlijke vijanden, maar in het rapport omgevingsfactoren kon geen duidelijk verband worden gelegd tussen het aantal predators en kreeften dichtheden.	KRW	De kreeften hebben meerdere natuurlijke vijanden, namelijk vissen (snoek, snoekbaars, baars, paling, Europese meerval, karper en zeelt), vogels (reigers, ooievaar, aalscholver, meeuwen, futen, wilde eend en lepelaars), zoogdieren (otter, bruine rat en vos) en grotere ongewervelden (o.a. waterroofkevers en wantsen). Er is geen verband gevonden tussen predators en kreeftendichtheden.	https://www.stowa.nl/publicaties/rode-amerikaanse-rivierkreeften-nederland-relaties-met-milieu-en-omgevingsfactoren
10:33:00	is er sinds 2012 enig effect gemeten op de populaties van de visserij door beroepsvisseren	Visserij	Hier heeft geen specifiek onderzoek naar plaatsgevonden. Verwachting is dat vangst door beroepsvisseren netto onvoldoende is geweest voor significante verlaging van de dichtheden door de selectieve vangst van grote dieren (gewoonlijk > 7 cm, gerelateerd aan de maaswijdte), waardoor de meerderheid aan jonge kreeften achterblijft (die meer kans maken om op te groeien door verlaagde competitiedruk). De experimenten in de Molenpolder en bij Dordrecht hebben laten zien dat langdurige 'onderhoudsvisserij' (bevissing van commercieel oninteressante grootte-classes) noodzakelijk is om tot een significante verlaging van de dichtheden te komen. Gerichte inzet van beroepsvisseren, door inhuur voor bestrijding van de dieren in waterschapsgebieden of gemeentewateren, zou hier aan bij kunnen dragen.	https://phys.org/news/2020-10-crayfish-invasive-species.html en https://edepot.wur.nl/507330 en https://edepot.wur.nl/530041

Tijdstip	Vraag	Onderwerp	Antwoord	Bron
10:34:16	hebben we als NL de exotenverordening wat kreeften betreft dus niet goed uitgevoerd?	Exoten	Die aanname klopt niet. De Europese Commissie geeft in overweging 3 van verordening (EU) 2016/1141 aan dat de populatie van soorten kan worden beheerd al naargelang de specifieke omstandigheden van de betrokken lidstaten, onder meer door bevisning, jacht, het vangen in vallen of elke andere vorm van verzamelen voor consumptie of export, mits deze activiteiten plaatsvinden in het kader van een nationaal beheersprogramma. Met de vrijstellingsregeling voor bevisning van Amerikaanse rivierkreeften (en wolhandkrab) is invulling gegeven aan het nationaal beheersprogramma van Nederland. Dit betreft overigens geen onverkorte voortzetting van de tot dan toe uitgevoerde visserij: met ingang van regeling worden veel strengere eisen gesteld t.a.v. het bewaren, uitzetten en verhandelen van rivierkreeften dan voor de 'normale' binnenvisserij. Bevisning van Amerikaanse rivierkreeften is in Nederland geregeld via de Visserijwet. Beroepsvisserij mogen, in de wateren waar zij toestemming hebben om te vissen, met beroepsvistuigen op deze dieren vissen. Daarnaast kunnen ook andere watereigenaren (zoals bijvoorbeeld waterschappen of gemeenten) beroepsvisserij inhuren om op hun water rivierkreeft weg te vissen. Tot slot mogen ook sportvisserij die in het bezit zijn van een VISpas met de hengel op deze dieren vissen. Op basis van voortschrijdend inzicht en ontwikkelingen in het veld signaleren waterschappen en gemeenten dat verdergaande maatregelen getroffen dienen te worden. Deze signalen zijn bekend bij LNV en daarom wordt nu ook gezamenlijk met de waterschappen bekeken hoe deze aanvullende maatregelen er uit kunnen komen te zien, wat werkt en wat niet, en wie de uitvoering daarvan op zich kan gaan nemen. Gemeenten zijn welkom om zich bij dit overleg aan te sluiten.	https://wetten.overheid.nl/BWBR0038668/2019-04-25 #Hoofdstuk3_Titeldeel3.5_Artikel3.30
10:36:11	wie is in Nederland nou verantwoordelijk voor die beheersmaatregelen?	Exoten	De vrijstellingsregeling voor bevisning van Amerikaanse rivierkreeften (en wolhandkrab) valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van LNV. Beheersmaatregelen voor overige soorten van de Europese Unielijst voor zorgwekkende invasieve uitheemse soorten zijn overgedragen aan provincies en waterschappen (muskusrat en beverrat).	
10:36:32	Is er bekend hoeveel/waar in NL beroepsvisserij actief kreeften vangen?	Visserij	Totaal zijn er circa 175 beroepsvisserij die in Nederland beroepsvistuigen mogen inzetten voor vangst en bestrijding van rivierkreeften. Niet al deze vissers vissen nu op kreeften, en zeker niet gericht op kreeften, omdat voor een deel van de vissers de dieren slechts als bijvangst in de reguliere visserij in de fuiken terecht komen. Deze vissers zouden uiteraard ook gericht kunnen worden ingehuurd om op andere wateren bevisning en bestrijding van rivierkreeften uit te voeren (zie boven).	
10:37:19	De marmekreeft, ook op de EUlijst, heeft nu nog een beperkte verspreiding.	EIS	Terecht aanvulling. Gezien de beperkte tijd is de marmekreeft niet aan bod gekomen. De soort heeft momenteel nog een beperkte verspreiding, maar het aantal recente introducties in zowel Nederland, België als Frankrijk, direct na implementatie van de exotenverordening, is opvallend. Zorgwekkend is ook dat de soort optreedt in systemen die tot op heden buiten schot zijn gebleven (geïsoleerde poelen en vennen op de zandgronden). Het goede van het slechte nieuws is dat eliminatie op een aantal van de locaties mogelijk wel realistisch is.	
10:38:06	"je wilt niet dat iedereen met een fuik aan de slag kan" (eigenlijk wel dus)	Visserij	Eén van de zaken waar nu naar wordt gekeken is of het wenselijk en nodig is om tot verbrede mogelijkheid tot de inzet van beroepsvistuigen voor bestrijding van rivierkreeften te komen. Hierbij liggen nog wel een aantal cruciale vragen op tafel als: welke inzet van beroepsvistuigen is dan nodig, hoe frequent moet dit herhaald worden, is hiervoor een selectief vistuig te ontwikkelen, en wie wordt er dan verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan? Een situatie waarbij iedereen die dat wil met beroepsvistuigen aan de slag mag om zelf kreeften te gaan vangen is daarbij voor LNV geen begaanbare weg. Dat zou tot een ongecontroleerde toepassing van beroepsvistuigen op de Nederlandse binnenwateren leiden, met alle ecologische schade en risico's op visstropen-problemen, van dien. Bovendien moet voorkomen worden dat er ongecontroleerd met door particulieren gevangen kreeften heen en weer gesleept gaat worden. Dit betekent dat hoe dan ook het kader moet zijn dat bevisning vanuit overheidswege en binnen randvoorwaarden plaatsvindt, en dat dit controleerbaar en handhaafbaar is.	
10:38:09	Als met al die beroepsvisserij die nu bezig zijn de populatie toch blijft groeien, is dit dan de beste aanpak?	Visserij	(NB, zie ook antwoord en referenties bij regel 18). De aanpak blijkt onvoldoende. Om de impact te vergroten is aanvullende 'onderhoudsvisserij' gewenst, door bijvoorbeeld gerichte inzet van beroepsvisserij in opdracht van derde overheden (zie boven). De vraag of dit, in de optelsom van bestrijding van schade en beheersing van waterkwaliteit, voldoende is ligt feitelijk nu op tafel, en hier wordt door waterschappen en LNV nu dus naar gekeken.	
10:38:19	Hebben beroepsvisserij er geen belang bij om de stand van de rivierkreeften in stand te houden, of is de opbrengst daarvoor te gering?	Visserij	De situatie dat er zo weinig kreeften beschikbaar zijn dat beroepsvisserij zich "in moeten houden" in de bevisning om ook voor de toekomst exemplaren over te houden, is op dit moment echt nog nergens aan de orde. De situatie is eerder dat er juist teveel dieren aanwezig zijn om überhaupt allemaal op te kunnen vissen. Aandachtspunt is daarbij wel dat alleen grote rivierkreeften commercieel interessant zijn voor de beroepsvisserij en dat dit ook de exemplaren zijn die met de normale maaswijdes in fuiken gevangen worden. Bij gerichte inzet van beroepsvisserij voor beheersvisserij ligt dat uiteraard anders.	
10:38:52	is het niet gek dat de beheersmaatregelen voor kreeften zijn belegd bij een commerciële partij	Visserij	Antwoord: De situatie is feitelijk dat voor bevisning en bestrijding van rivierkreeft grootschalige inzet van beroepsvistuigen noodzakelijk is. De ervaring en expertise in de toepassing van deze middelen ligt in Nederland bij beroepsvisserij. Zij hebben deze vistuigen en kunnen hier ook mee werken. Ze kunnen dat doen door gericht op de dieren te vissen en deze ook volgens de regels te verhandelen, maar ook vaak worden ze als bijvangst bijgevangen. Bestrijding door overheidsmedewerkers, bijvoorbeeld op een vergelijkbare wijze als bij muskusratten is misschien naar de toekomst toe een denkbaar scenario, maar hieraan zitten waarschijnlijk zeer substantiële kosten. Bevisning door beroepsvisserij is daarentegen veel goedkoper omdat zij de dieren ook kunnen verhandelen. Dat maakt ook dat de inhuur van beroepsvisserij door waterschappen voor het wegvissen van rivierkreeft (wat tot dusver nog niet veel gebeurt) relatief goedkoop kan plaatsvinden, omdat zij immers een deel van hun opbrengst ook weer uit de verkoop kunnen halen.	
10:39:10	in rattenkooien zitten ze vaak..., 1+1 +2	Muskusrat	De (bij)vangst van rivierkreeften in muskusratten kooien zet geen zoden aan de dijk bij het reduceren van de populatie. Daarvoor zijn er te weinig muskusrattenkooien, staan die niet voldoende in de gebieden met rivierkreeftenoverlast en worden in de muskusrattenkooien alleen grote exemplaren gevangen. In kooien zitten bovendien vooral mannelijke rivierkreeften (Zwangere) vrouwtjes zijn ondervertegenwoordigd in kooien.	
10:41:27	wat is planning van lnv?	Exoten	LNV en waterschappen werken samen in de kerngroep kreeften. Momenteel lopen verschillende onderzoeken met als doel om tot een verdere opschaling van de bestrijding van rivierkreeft te komen. Er kan in deze fase nog geen concrete planning worden gemaakt.	
10:41:53	Liesbeth, kan bestuurlijke druk het beslisproces versnellen? En hoe zouden we dat kunnen inrichten?	Exoten	Het staat partijen uiteraard vrij om op bestuurlijk niveau het gesprek aan te gaan met LNV. Bij LNV staat het onderwerp overigens al olop op de bestuurlijke agenda. In dat verband is er inmiddels ook contact geweest van de directeur Visserij met vraagsteller. Hierbij is aangegeven dat LNV samen met de waterschappen aan het kijken is welke aanvullende stappen wenselijk en mogelijk zijn in de bestrijding van rivierkreeft, en of hiervoor eventueel aanpassingen in de regelgeving noodzakelijk zijn. De gemeenten kunnen hier desgewenst bij aansluiten. De benoemde onderzoeken naar effectiviteit van bestrijdingsmethoden en selectieve vangmiddelen vormen hierin belangrijke bouwstenen.	

Tijdstip	Vraag	Onderwerp	Antwoord	Bron
10:42:26	gezien de zeer sterke toename de laatste 3 jaar gaat het te lang duren voor dat we een effectieve vangstmethode hebben. Mede omdat we de KRW zo niet halen, sterker nog we gaan er op achteruit	Visserij, Exoten	Het lijkt iets te somber om te concluderen dat effectieve bestrijding of beheersing van rivierkreeften niet mogelijk zou zijn. In de afgelopen jaren hebben een aantal onderzoeken plaatsgevonden waarbij is vastgesteld dat met grootschalige inzet van beroepsvistuigen de populaties rivierkreeft in gebieden naar een acceptabel beheersniveau teruggebracht kunnen worden. Hieraan zijn nog wel vragen verbonden als: "Kan dit ook in meer open watergebieden die in verbinding staan met andere wateren?" en "Hoeveel vistuig moet worden geplaatst en met welke frequentie moet deze bevissing worden herhaald om de populaties op het gewenste niveau te houden?"	
10:42:41	Als een burger een kreeft op straat aantreft. Mag die er dan iets tegen doen? (lees: doden)	Exoten	Antwoord: De Europese Exotenverordening (nr.1143/2014) verbiedt niet het onttrekken van dieren van de Unielijst uit het milieu. De gevangen dieren moeten dan wel worden gedood, worden vervoerd naar een inrichting in kader van uitroeiing of naar een opvangcentrum met een ontheffing voor opvang IUS. Dit betekent dat als een Amerikaanse rivierkreeft op straat wordt gevonden, dat het dier mag worden gedood. Wel dient daarbij te worden gezorgd dat het dier alle vermijdbare pijn, stress of lijden worden bespaard. Afgezien daarvan zal het doden van 1 individu op populatieniveau geen effect hebben. In dat opzicht is het niet relevant/noodzakelijk om kreeften te doden in dit soort situaties.	
10:42:45	welk lopend onderzoek voert LNV uit naar effectiviteit bestrijdingsmethoden.?	Visserij	LNV is nu samen met de waterschappen aan het kijken welke onderzoeken reeds beschikbaar zijn als het gaat om de effectiviteit van bestrijdingsmethodes, en daarnaast vooral wat er nog aan onderzoeksvragen beantwoord moet worden om in de toekomst tot een effectievere bestrijding van rivierkreeften te komen. Daarbij wordt ook gekeken wie het beste wat kan doen. LNV heeft aangegeven daarbij in ieder geval ook een rol te willen spelen om te komen tot de ontwikkeling van een selectief vistuig, met een zo groot mogelijke vangst aan rivierkreeften en een zo gering mogelijke bijvangst aan vissoorten.	
10:42:46	waarom zet LNV als verantwoordelijk overheid zelf niet in op afkreeften door de beroepsvissers? (Vraag staat ook bij LNV Invasieve exoten)	Visserij	De Exotenverordening schrijft voor dat lidstaten over beheersmaatregelen beschikken voor wijdverspreide soorten. Deze beheersmaatregelen zijn evenredig met de gevolgen voor het milieu en afgestemd op de specifieke omstandigheden van de lidstaten. De huidige inzet van beroepsvissers met beroepsvistuigen om kreeften weg te vangen draagt als beheersmaatregel hoe dan ook bij aan het lokaal terugdringen van de hoeveelheden rivierkreeften. Vraag die nu op tafel ligt is of hier bovenop een aanvullende aanpak van de kreeftenproblematiek nodig en mogelijk is. Hierbij liggen nog onderzoeksvragen op tafel als: welke aanpak is er aanvullend mogelijk, gaat het werken met een verhoogde inzet van beroepsvistuigen, kunnen we hiervoor een selectief vistuig ontwikkelen, en wie gaat dit dan uitvoeren? Dit traject is inmiddels ingezet maar vraagt nog enige tijd.	
10:42:46	waarom zet LNV als verantwoordelijk overheid zelf niet in op afkreeften door de beroepsvissers? (Vraag staat ook bij LNV Visserij)	Exoten	Antwoord: De Exotenverordening schrijft voor dat lidstaten over beheersmaatregelen beschikken voor wijdverspreide soorten. Deze beheersmaatregelen zijn evenredig met de gevolgen voor het milieu en afgestemd op de specifieke omstandigheden van de lidstaten. De huidige inzet van beroepsvissers met beroepsvistuigen om kreeften weg te vangen draagt als beheersmaatregel hoe dan ook bij aan het lokaal terugdringen van de hoeveelheden rivierkreeften. Vraag die nu op tafel ligt is of hier bovenop een aanvullende aanpak van de kreeftenproblematiek nodig en mogelijk is. Hierbij liggen nog onderzoeksvragen op tafel als: welke aanpak is er aanvullend mogelijk, gaat het werken met een verhoogde inzet van beroepsvistuigen, kunnen we hiervoor een selectief vistuig ontwikkelen, en wie gaat dit dan uitvoeren? Dit traject is inmiddels ingezet maar vraagt nog enige tijd.	
10:42:50	Inzet gedoogrecht in het belang van de waterkwaliteit. In de Waterwet zijn dergelijke regelingen opgenomen. (Vraag staat ook bij LNV Invasieve exoten)	Visserij	Antwoord: Het is niet helemaal duidelijk wat vragensteller hier precies mee bedoeld. Als dit betrekking heeft op de situatie dat gedoogd zou moeten worden dat iedereen die dat wil met beroepsvistuigen aan de slag mag om zelf kreeften te gaan vangen: dat is voor LNV hoe dan ook geen begaanbare weg. Dat zou tot een ongecontroleerde toepassing van beroepsvistuigen op de Nederlandse binnenwateren leiden, met alle ecologische schade en risico's op visstropenproblemen, van dien. Bovendien moet voorkomen worden dat er ongecontroleerd met door particulieren gevangen kreeften heen en weer gesleept gaat worden. Dit betekent dat hoe dan ook het kader moet zijn dat bevissing vanuit overheidswege en binnen randvoorwaarden plaatsvindt, en dat dit controleerbaar en handhaafbaar is.	
10:42:50	Inzet gedoogrecht in het belang van de waterkwaliteit. In de Waterwet zijn dergelijke regelingen opgenomen. (Vraag staat ook bij LNV Visserij)	Exoten	Antwoord: Het is niet helemaal duidelijk wat vragensteller hier precies mee bedoeld. Als dit betrekking heeft op de situatie dat gedoogd zou moeten worden dat iedereen die dat wil met beroepsvistuigen aan de slag mag om zelf kreeften te gaan vangen: dat is voor LNV hoe dan ook geen begaanbare weg. Dat zou tot een ongecontroleerde toepassing van beroepsvistuigen op de Nederlandse binnenwateren leiden, met alle ecologische schade en risico's op visstropenproblemen, van dien. Bovendien moet voorkomen worden dat er ongecontroleerd met grootschalig door particulieren gevangen kreeften heen en weer gesleept kan gaan worden. Dit betekent dat hoe dan ook het kader moet zijn dat bevissing vanuit overheidswege en binnen randvoorwaarden plaatsvindt, en dat dit controleerbaar en handhaafbaar is.	
10:46:41	is LNV tevreden methode gekozen beheermaatregel? en waarom wordt er nu genoemd actie door waterschappen	Exoten	In 2016 is in overleg met betrokken overheden gekozen voor de huidige beheermaatregel. Op basis van voortschrijdend inzicht en ontwikkelingen in het veld signaleren waterschappen en gemeenten dat verdergaande maatregelen getroffen dienen te worden. Deze signalen zijn bekend bij LNV en daarom wordt nu ook gezamenlijk met de waterschappen bekeken hoe deze aanvullende maatregelen er uit kunnen komen te zien, wat werkt en wat niet, en wie de uitvoering daarvan op zich kan gaan nemen. Gemeenten zijn welkom om zich bij dit overleg aan te sluiten.	
10:46:48	98% van alle Nederlandse gemeenten hebben de motie bij het VNG ondersteund. Het si dus niet de vraag hoe we de verspreiding kunnen terugdringen, maar ruimte creëren om effectieve aanpak in te zetten	Exoten	Zie ook de bovenstaande antwoorden. LNV is samen met de waterschappen nadrukkelijk bezig om te kijken op welke wijze tot een opschaling in de aanpak van rivierkreeften kan worden gekomen. Hiertoe lopen momenteel verschillende onderzoeken naar effectieve bestrijdingsmethoden en selectieve vangmiddelen. Dit zijn noodzakelijke stappen op basis waarvan een effectieve aanpak kan worden ontwikkeld. Het organiseren van sportvis-evenementen om de dieren weg te vangen kan daarbij binnen de huidige wettelijke kaders plaatsvinden, en dit zou afhankelijk van de inzet kunnen bijdragen aan de beheersing van het probleem. Aandachtspunten daarbij zijn dat: 1) bij onvoldoende inspanning het probleem juist versterkt kan worden en 2) dat voorkomen moet worden dat sportvissers met gevangen dieren heen en weer gaan slepen. Dat is binnen de exotenverordening immers niet toegestaan omdat dit het risico in zich draagt dat juist aan verdere verspreiding van de dieren wordt bijgedragen. Maar los daarvan kan bevissing met de hengel binnen de spelregels van de hengelsport plaatsvinden, en zal dit mogelijk iets helpen, maar zal dit uiteindelijk niet de beoogde brede oplossing vormen voor beheersing van deze exoten. Daarvoor is een meer systematische en gebiedsdekkende aanpak met selectieve vantuigen, om hiermee grootschalig dieren te kunnen onttrekken, waarschijnlijk noodzakelijk.	https://phys.org/news/2020-10-crayfish-invasive-species.html
10:47:18	desinvestering in KRW ? is er al, ecologisch gaat het daar waar een grote populatie aanwezig is sterk achteruit . Ook zeer troebel water geworden .	Kerngroep	Uit diverse onderzoeken blijkt dat het verband tussen aantal rivierkreeften enerzijds en de watervegetatie en vertroebeling anderzijds niet evident is (zie Rode Amerikaanse rivierkreeften in Nederland STOWA 2020-08). Dat neemt echter het risico niet weg dat uitheemse rivierkreeften uitgevoerde of uit te voeren KRW-maatregelen frustreren en het beoogde effect van KRW-maatregelen niet wordt behaald.	
10:49:36	Kreeften hebben ook invloed op N2000-doelen, ook verantwoordelijkheid bij provincies en andere TBO's.	Exoten	Herstelmaatregelen in het kader van Natura 2000 vallen onder de verantwoordelijkheid van provincies.	
10:49:47	onderzoekskosten verdelen onder meerdere overheden VNG, IPO, LNV en eventueel Unie	Kerngroep	De Commissie Watersystemen van de Unie van Waterschappen is opdrachtgever van het onderzoeksplan, dus zal aan hen budget en menskracht worden gevraagd. Mochten andere partijen met mens en middelen aan de kerngroep willen deelnemen, dan zijn zij welkom. LNV overweegt al een bijdrage aan de onderzoekskosten. Indien een opdrachtgeversgroep wordt gevormd, waartoe is opgeroepen, dan zal de verdeling van onderzoekskosten onderwerp van gesprek zijn.	

Tijdstip	Vraag	Onderwerp	Antwoord	Bron
10:50:16	Andere EU landen zullen ook last hebben van kreeftenoverlast voor de KRW. Hoe gaan zij om met deze problematiek?	Exoten	In de meeste Europese landen maken inheemse rivierkreeften (van oudsher) prominent deel uit het watersysteem. Hierdoor wordt anders tegen de problematiek aangekeken en worden uithemse rivierkreeften vooral gezien als bedreiging gezien voor N2000 instandhoudingsdoelstellingen (vanwege latente bron van de kreeftenpest en daarmee voortdurende bedreiging voor inheemse rivierkreeften) en niet zozeer als bedreiging van KRW-doelen: binnen het ecosysteem veranderd er immers betrekkelijk weinig. De situatie in laag-Nederland (+ enkele delta's b.v. Ebro, Camargue, Donana), waar rivierkreeften daadwerkelijk nieuw zijn, is in dat opzicht uitzonderlijk. In de Zuid-Europese delta's is de schade aan de rijstcultuur zo groot (evenals het commerciële belang van de rivierkreeftvisserij) dat de KRW daar vooralsnog weinig aandacht heeft gekregen. LNV is voornemens om in de Europese ambtelijk werkgroep voor invasieve uithemse soorten andere lidstaten te bevragen over hun aanpak.	
10:50:29	LNV is nu verantwoordelijk voor de kreeften, waarom is LNV geen opdrachtgever?	Kerngroep	Waterschappen zijn opdrachtgever voor het onderzoeksplan omdat met name zij nu het probleem ervaren en hier vaak op worden aangesproken. LNV is nadrukkelijk samen met waterschappen aan het kijken wat er nodig is. De vraag of hiervoor, naast de nu functionerende Kerngroep rivierkreeft, ook een stuurgroep, taskforce, of bestuurlijk overleg kreeften moet worden ingesteld ligt nu bij LNV op tafel.	
10:50:34	Wij initiëren momenteel een proef met kreeft bestendige oevers in het Langedijkse 1000 eilandenrijk. De resultaten kunnen wellicht bijdragen in te maken keuzes.	Kerngroep	De kerngroep maakt graag gebruik van deze uitnodiging. Wellicht kan de Gemeente Langedijk namens de VNG zitting nemen in de kerngroep.	
10:51:10	LNV is verantwoordelijk, waarom is LNV geen opdrachtgever?	Exoten	Waterschappen zijn opdrachtgever voor het onderzoeksplan omdat met name zij nu het probleem ervaren en hier vaak op worden aangesproken. LNV is nadrukkelijk samen met waterschappen aan het kijken wat er nodig is. De vraag of hiervoor, naast de nu functionerende Kerngroep rivierkreeft, ook een stuurgroep, taskforce, of bestuurlijk overleg kreeften moet worden ingesteld ligt nu bij LNV op tafel.	
10:53:53	Nu levend bijgevangen kreeften worden door muskusrattenbestrijders losgelaten... moet dat anders?	Muskusrat	De (bij)vangst van rivierkreeften in muskusratten kooien zet geen zoden aan de dijk bij het reduceren van de populatie. Daarvoor zijn er te weinig muskusrattenkooien, staan die niet voldoende in de gebieden met rivierkreeftenoverlast en worden in de muskusrattenkooien alleen grote exemplaren gevangen. In kooien zitten bovendien vooral mannelijke rivierkreeften (zwangere) vrouwtjes zijn ondervertegenwoordigd in kooien. Intensieve controle van muskusrattenkooien op kreeften zou tenslotte ten koste gaan van de tijd en effectiviteit van de muskusrattenbestrijding. De schade en risico's van muskusratten op de infrastructuur zijn vooralsnog (veel) groter dan die van rivierkreeften.	
10:54:42	Soms zitten in kooien wel tientallen kreeften.	Muskusrat	De (bij)vangst van rivierkreeften in muskusratten kooien zet geen zoden aan de dijk bij het reduceren van de populatie. Daarvoor zijn er te weinig muskusrattenkooien, staan die niet voldoende in de gebieden met rivierkreeftenoverlast en worden in de muskusrattenkooien alleen grote exemplaren gevangen. In kooien zitten bovendien vooral mannelijke rivierkreeften (zwangere) vrouwtjes zijn ondervertegenwoordigd in kooien. Intensieve controle van muskusrattenkooien op kreeften zou tenslotte ten koste gaan van de tijd en effectiviteit van de muskusrattenbestrijding. De schade en risico's van muskusratten op de infrastructuur zijn vooralsnog (veel) groter dan die van rivierkreeften.	
10:56:36	Wat doet men met die bijvangst?	Muskusrat	De (bij)vangst van rivierkreeften in muskusratten kooien wordt weer teruggezet op de vangstlocatie.	
10:56:57	Dus als je een probleem constateert ben je er dan meteen van??	Kerngroep	Waterschappen zijn opdrachtgever voor het onderzoeksplan omdat met name zij nu het probleem ervaren en hier vaak op worden aangesproken. LNV is nadrukkelijk samen met waterschappen aan het kijken wat er nodig is. De vraag of hiervoor, naast de nu functionerende Kerngroep rivierkreeft, ook een stuurgroep, taskforce, of bestuurlijk overleg kreeften moet worden ingesteld ligt nu bij LNV op tafel.	
10:57:32	Zou herintroducties van inheemse soorten bijdragen aan een oplossing?	EIS	Nee, want: 1) er zijn geen inheemse soorten die ecologisch aangepast zijn aan het veenweidegebied. Dit is een niche waar ook historisch gezien inheemse rivierkreeften niet voorkwamen; 2) door latente aanwezigheid van de kreeftenpest heeft herintroductie van de Europese rivierkreeft weinig kans van slagen in oppervlaktewateren die met elkaar in verbinding staan. De WUR werkt overigens wel aan herintroducties in geïsoleerde systemen.	
10:58:25	Als indiener van de betreffende motie bij het VNG wil ik graag deelnemer in de op te richten taskforce	Exoten	Het is prima om aan te schuiven bij de verschillende overleggen die nu plaatsvinden om tot een verbreding in de aanpak van rivierkreeften te komen. Het is immers zeer gewenst dat naast LNV en de waterschappen ook gemeenten nadrukkelijker aangehaakt gaan raken bij de aanpak van de bestrijding van rivierkreeften. Voor het punt van een mogelijk in te stellen taskforce verwijst ik naar de beantwoording van de vorige vraag.	
10:58:53	Terecht is de aandacht gevestigd op knelpunten die Rode Amerikaanse Rivierkreeft veroorzaakt. Maar hebben we voldoende kennis van de Californische? (gevaar van heksenjacht op alle kreeften? Kan de Californische misschien ook een positief effect hebben?) Bert Knol. Vechtstromen	EIS	De aandacht voor de rode Amerikaanse rivierkreeft, in de media vaak benoemd als 'de Amerikaanse rivierkreeft' zorgt zeker voor 'stigmatisering' van de andere soorten waarvoor andere effecten en risico's gelden. De Californische rivierkreeft wordt in het buitenland (o.a. Zweden en Groot-Brittannië) als bedreiging gezien omdat deze kreeft door kreeftenpest en competitie de inheemse soorten verdringt (Europese rivierkreeft en Witkluurrivierkreeft). In Nederland komt de inheemse rivierkreeft niet meer voor en specifiek de Californische rivierkreeft zou ook beschouwd kunnen worden als aanwinst op de systemen waar van oudsher altijd rivierkreeften hebben gezeten.	
10:59:38	Als er ooit een betere oplossing komt dan bevissen om de aantallen kreeften sterk terug te dringen, kan er vanuit de dan opgezette commerciële industrie niet juist weerstand komen om die nieuwe oplossing uit te rollen?	Visserij	Dat is moeilijk te voorspellen, maar lijkt vooralsnog nog verre toekomstmuziek. Voor dit moment is de situatie juist eerder dat zelfs als er een betere methode zou zijn, het dan nog steeds geen enkel kwaad kan (en juist helpt) als daarnaast ook beroepsvisser's dieren onttrekken.	
10:59:46	Ik vind de vraag over de bijvangst in muskusratkooien wel interessant.	Muskusrat	De (bij)vangst van rivierkreeften in muskusratten kooien zet geen zoden aan de dijk bij het reduceren van de populatie. Daarvoor zijn er te weinig muskusrattenkooien, staan die niet voldoende in de gebieden met rivierkreeftenoverlast en worden in de muskusrattenkooien alleen grote exemplaren gevangen. In kooien zitten bovendien vooral mannelijke rivierkreeften (Zwangere) vrouwtjes zijn ondervertegenwoordigd in kooien. Intensieve controle van muskusrattenkooien op kreeften zal tenslotte ten koste gaan van de tijd en effectiviteit van de muskusrattenbestrijding. De schade en risico's van muskusratten op de infrastructuur zijn vooralsnog (veel) groter dan die van rivierkreeften.	
11:02:36	overbevissing? als men kreeftenkorven mag gaan gebruiken?	Visserij	Overbevissing is een term die vooral verband houdt met een beeld dat zoveel vis (naast de kreeft) zou worden onttrokken (of beschadigd teruggezet) dat dit de visstand uit balans zou brengen. Dat zal inderdaad met de huidige inzet van kreeftenkorven niet snel aan de orde zijn. Iets anders is dat grootschalige inzet van kreeftenkorven (want dat zal toch nodig zijn voor bestrijding) in de optelsom van alle korven wel degelijk een grote impact op de ecologie kan hebben en dat het daarom niet wenselijk is om dit ongereguleerd toe te staan.	
11:04:38	Het zal heel moeilijk zijn om een selectief vistuig te ontwikkelen dat alleen rivierkreeft vangt. Bijvangst kunnen minimaal zijn maar geheel niet is heel lastig. Kortom een hele moeilijke voorwaarde.	Visserij	Nul bijvangst aan vissoorten en andere organismen lijkt inderdaad een utopie. Maar de ontwikkeling van een zo selectief mogelijk vistuig, met goede ontsnapingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bijgevangen (beschermde) vissoorten, amfibieën en waterroofkevers zou wel mogelijk moeten zijn en maakt bestrijding makkelijker en effectiever.	

Tijdstip	Vraag	Onderwerp	Antwoord	Bron
11:06:00	En wie betaalt die extra muskusratbeheerders?	Muskusrat	Over bekostiging van nieuwe vormen van beheer(s)maatregelen is op dit moment niets te zeggen.	
11:06:54	In langedijk door 22 amateur vissertjes in 6 weken tijd met hengels 7000 kreeften gevangen. Deze vonden gretig aftrek bij mensen van Rotterdam tot den helder. En een wachtlijst van 1400 afnemers, tot dat de NVWA dit een halt toe riep	Exoten	In de eerdere beantwoording van dhr. Jongelenvan is reeds aangegeven dat bevissing met de hengel binnen de regelgeving voor de sportvisserij gewoon mogelijk is en lokaal een bijdrage kan leveren aan verwijdering van de dieren. De discussie met handhaving zit daarbij vooral op het punt dat gevangen dieren absoluut niet heen en weer gesleept moeten gaan worden, en dat het op basis van regelgeving m.b.t. traceerbaarheid en voedselveiligheid ook niet de bedoeling is dat deze dieren in de handel worden gebracht. Maar op een correcte wijze zelf doden of consumeren van met de hengel gevangen dieren is gewoon mogelijk.	
11:08:11	Als er interesse voor is, nodig ik u allen graag uit om in Langedijk in levende lijve de enorme schade te aanschouwen. Tot ziens	Graverij, bagger	Dank voor de uitnodiging en uw inbreng. Leden van de kerngroep gaan graag in op de uitnodiging. Bram Koese heeft op uitnodiging van Stichting Veldzorg Oosterdel reeds een bezoek gebracht (7-10-2020). Daarbij is gebleken dat de schade van dien aard en omvang is dat deze niet primair (geknoobelde Amerikaanse) rivierkreeften kan worden toegeschreven. Het betreft hier vermoedelijk een combinatie van oorzaken (van o.a. peilverlagingen, rondvaartboten, onzorgvuldig oeverbeheer (door sommige pachters) en woelratten) waarvan de aanwezigheid van rivierkreeften vermoedelijk een gevolg is (geen oorzaak). Een groep studenten (INHolland) doet momenteel verder onderzoek.	
11:08:17	Als er geen bijvangst mag zijn. Hoe zit het dan met de bijvangst in de huidige gebruikte methoden bij kreeftenvissers? Als zij bijvangst hebben is daarmee hun vangstmethode al fout/illegaal?	Visserij	Vissers mogen op zich wel bijvangst hebben en moeten hier dan uiteraard vervolgens wel conform de regels mee omgaan (vaak dus: terugzetten, soms behouden). Echter, wanneer we het hebben over het grootschalig toepassen van een specifiek vistuig om in gebieden rivierkreeft te verwijderen of te beheersen dan is het wel zeer wenselijk en behulpzaam wanneer er, naast kreeft, sprake is van zo weinig mogelijk bijvangst. Dat beperkt de ecologische impact, en maakt de "handling" van de vangtuigen een stuk eenvoudiger en efficiënter. Deze voorwaarde is ook van belang bij het onderzoeken van de oplossingsrichting waarbij beheerders of andere partijen de bestrijding zelf ter hand nemen. Het voorkomen van bijvangst is dan cruciaal om belangenverstrengeling met de beroepsvisserij te voorkomen.	
11:09:49	risico niet halen KRW doelen is landelijk probleem, is LNV het eens met dat deze opgave dus ook landelijk opgepakt moet worden?	Exoten	LNV gaat niet primair over de KRW, maar dit is feitelijk nu belegd bij waterschappen en RWS/I&W. Dit laat echter onverlet dat er een gezamenlijke beleidsopgave voor alle betrokken overheden ligt om binnen de eigen verantwoordelijkheden te kijken wat er mogelijk is in de bestrijding van de rivierkreeft. Voor LNV, voor waterschappen en RWS, maar ook voor gemeenten en provincies.	
11:10:00	Zijn er al ontwikkelingen gaande m.b.t. biologische bestrijding van kreeften (bijvoorbeeld parasieten o.i.d. uit het natuurlijke verspreidingsgebied?)	KRW	Biologische methodes voor het beheersen van kreeften in buitenlandse literatuur. Het betreft het gebruik van predatoren en pathogenen. Geen van deze methodes in de vijf meest recente onderzoeken waren succesvol. Daarnaast is bij de introductie van predatoren in een systeem waar draagkracht voor deze predatoren ontbreekt geen duurzame oplossing en kan de introductie het fragiele ecosysteem verder destabiliseren.	https://www.mdpi.com/1424-2818/11/1/5/pdf
11:10:18	Wat zou een methode kunnen zijn die muskusrattenvangers in het veld kunnen gebruiken om de kreeften doden? Er zit namelijk nog een heel groot gebied tussen levend teruggooien en muskusrattenvangers inzetten als kreeftenvangers.	Muskusrat	Voorafgaand aan deze vraag gaat de vraag of er bij het muskusratbeheer capaciteit is om ook uithemse rivierkreeften te beheren. Het antwoord op die vraag is nee. De huidige capaciteit muskusratbeheerders is nog een kleine 15 jaar nodig om de muskusrat terug te dringen tot de landsgrens. Er zal dus extra capaciteit moeten komen als er ook uithemse rivierkreeften beheerd moeten worden. Zie ook de andere vraag over muskusratten.	
11:11:27	Zou het recht op het gebruik van kreeftenkorven (nu alleen te gebruiken door beroepsvissers) ook vrijgegeven worden voor perceeleigenaren die in hun eigen wateren (waar zij visrecht hebben) te kunnen vissen? Zo niet, waarom niet?	Visserij	Het is niet wenselijk om generiek naar een situatie toe te gaan waarbij het voor iedere watereigenaar in Nederland (anders dan overheden) is toegestaan om naar eigen inzicht beroepsvistuigen in het water te plaatsen. Echter, een van de vragen die nu wel op tafel ligt is of het wenselijk is om specifiek voor bestrijding van rivierkreeft een selectief vangtuig aan te wijzen dat in opdracht van overheden (Rijk, provincies, waterschappen, gemeenten) ingezet zou kunnen worden.	
11:11:49	Ik hoor/lees nu niets meer over de (mogelijk) negatieve effecten van bevissing op de populatiedynamiek (vangen van grote kreeften kan leiden tot een explosieve uitbreiding van de populatie). Is dat inzicht inmiddels achterhaald? (ook bij EIS)	EIS	Dat inzicht is zeker niet achterhaald. Er is wel een inzicht bijgekomen (n.a.v. experiment Molenpolder), namelijk dat zeer intensieve en continue afvisning wel degelijk kan leiden tot een verlaging van de populatie, zodanig dat herstel van de vegetatie en helderheid zichtbaar optreedt. Een dergelijke inspanning is echter niet eenvoudig op te brengen (zowel materieel, financieel als fysiek). Voordat visserij als methode aangewend wordt, moet eerst goed bekeken worden of voldoende (en langdurige) inspanning wel gegarandeerd kan worden. Anders heeft visserij geen enkel nut en wordt het probleem juist verergerd (nog even los van de afweging van de risico's op verdere verspreiding en schade aan bijvangsten). Uit de studies over afkreeften in Nederland en het buitenland is geen bewijs gevonden voor een explosieve uitbreiding van de populatie door afkreeften. (Intensief) afkreeften leidt alleen tot een tijdelijke verschuiving in de populatie, waar kleinere individuen voordeel hebben (welke niet te vangen zijn maar worden opgegeten door grote individuen). Hierdoor is wel tijdelijk minder overlast van grote individuen. Het afkreeften leidt niet tot een langdurige verandering, de grote aantallen adulte kreeften keren terug als afkreeften stopt. Het herstel van de populatie nadat afkreeften wordt gestopt kan explosief worden genoemd door het grote vermogen van de kreeften om zich te vermenigvuldigen.	https://research.wur.nl/en/publications/afkreeften-in-openwatersystemen-onderzoek-naar-beheersvisserij-va https://www.mdpi.com/1424-2818/11/1/5/pdf
11:12:15	Zeer bedankt voor initiatief! Wel op korte termijn een aanvalsplan vast stellen met een duidelijke regie. Mogelijk zoals in het verleden een bijzonder wet in het leven roepen voor de bestrijding van de kreeften. Denk aan de bijzondere wet Muskusratbestrijding waarbij de provincies zijn	Visserij	Hoe een en ander in de toekomst bestuurlijk, juridisch en qua verantwoordelijkheidsverdeling geregeld moet gaan worden is op dit moment een nadrukkelijk punt van aandacht. Dit was ook juist een van de aandachtspunten voor de organisatie van deze (digitale) bijeenkomst. Prettig om te horen dat dat dit initiatief ook gewaardeerd is.	
11:13:39	Niet zozeer een vraag, meer een opmerking. Bevissing door beroepsvissers is in de huidige tijd op een lager pitje komen te staan doordat hun afzetmarkt enorm is afgenomen. In toekomstige maatregelen moet hier ook rekening mee worden gehouden (dat vangst doorgaat, ook als evt afzetmarkt opdroogt)	Visserij	Het wegvallen van de afzetmarkt in de afgelopen periode was nadrukkelijk verbonden aan de bijzondere omstandigheid van de Corona-crisis en de hiermee verband houdende maatregelen. Hoe de (economische) afzetmarkt zich naar de toekomst toe gaat ontwikkelen is moeilijk te voorspellen. Mocht de economische markt helemaal wordt veroorzaakt dan zal dat uiteraard wel invloed hebben. Blijft dan overigens wel overeind staan, dat ook in dat geval bijvoorbeeld waterbeheerders nog steeds beroepsvissers in kunnen huren voor bestrijding van rivierkreeft, alleen zullen de kosten hiervan voor waterbeheerders dan inderdaad wel iets toenemen.	
11:14:09	Ervaringen in de pilot van de Molenpolder:.. We waren in staat om de kreeften onder de kritische grens te krijgen en zagen herstel van helder water met kranswieren. een explosie van kleine kreeften is moeilijk vast te stellen omdat je deze kleine kreeften niet kan vangen. Alleen expemlaaren groter dan 7 cm vang je met korf.	KRW	Dit sluit aan bij de wetenschappelijke literatuur over het afvangen van kreeften van de afgelopen 30 jaar. Afkreeften leidt tot een tijdelijke vermindering van overlast welke wordt veroorzaakt door grote individuen, maar kleine individuen kunnen zich onder deze condities uitbreiden. Eerdere studies zijn niet succesvol geweest in het uitroeien van de kreeften door afvangen of een combinatie van andere maatregelen, maar wel tot een tijdelijke reductie van kreeften waardoor overlast minder werd.	https://www.mdpi.com/1424-2818/11/1/5/pdf